

Gājienos, dažādos svētkos vienmēr īpašu gaisotni rada pūtēju orķestri. Novadā darbojas pūtēju orķestris “Cēsis”, Līgatnes pūtēju orķestris, savs kolektīvs ir Cēsu 1.pamatskolā, pērn izveidojies neliels kolektīvs Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikumā. Pūtēju orķestri Dziesmu svētku tradīcijā ir tik pašsaprotami,

ka nevar iedomāties, kā būtu, ja to nebūtu. Bet viss sākas skolās, kad bērni apgūst kādu pūšamo instrumentu, kad ir iespēja muzicēt orķestrī. Iesaistoties orķestrī, kur kopā

spēlē dažādas paaudzes, tiek tālāk nodota tradīcija muzicēt kopā, gūt prieku sev un citiem.

spēlē dažādas paaudzes, tiek tālāk nodota tradīcija muzicēt kopā, gūt prieku sev un citiem.

Vieni no pūtēju orķestru saimes

“Sēzona ir spraiga, spēlētjam brīvo repertuāru, piedalāties dažādos pasākumos, koncertējam,” saka pūtēju orķestra “Cēsis” vadītājs Jānis Puriņš. Piedzējušais vadītājs uzsver, ka katrā radošā kolektīvā ir svarīgi, lai ienāk jauni dalībnieki. “Tie, kuri uz orķestri pirms desmit gadiem atnāca kā padzmitgadnieki, nu jau ir izauguši, ir prieks, ka turpina spēlēt,” gandarīts J.Puriņš un piebilst, ja kāds nemāk spēlēt, bet ļoti vēlas, vienmēr var atrast iespēju iemācīties. Viņš arī atgādina bērnu mūzikas skolu nenovērtējamo lomu muzicēšanas kultūras saglabāšanā un attīstībā. Ja bērnam ir iespēja spēlēt kolektīvā, tā ir gan neaizmirstama pieredze, gan iespēja apliecināt savu varēšanu.

Orķestra prezidents Māris Buholcs uzsver, ka pūtēju orķestru sastāvu neietekmē tas, vai tuvojās Dziesmu svētki vai gads pēc tiem. “Tie, kuri spēlē, grib to darīt, vēlas būt savā kolektīvā. Protams, Dziesmu svētki ir īpašs notikums. Kā atzina mūsu fagotisti Māris Narvils – kad vēl varē-

◆ PŪTĒJU ORĶESTRIS “CĒSIS”. Katrs koncerts ir notikums gan kolektīvam, gan klausītājiem, gan pieredzējušiem mūziķiem, gan tiem, kuri uzstājas pirmoreiz.

šu uzspēlēt kopā ar vēl 20 fagotistiem,” pārdomās dalās M.Buholcs un uzsver, ka orķestri daudz un regulāri koncertē, brauc pie citiem orķestriem uz kopīgiem koncertiem. Jau desmit gadu ir tradīcija janvārī kopā sabraukt Vidzemes pūtēju orķestriem lielā

kopkoncertā.

“Cenšamies reizi gadā kaut kur tālāk aizbraukt. Esam bijuši Šauļos, Tartu bija koncerts kopā ar latviešu kori. Ja grib pie kāda aizbraukt, ir jāaicina pie sevis. Cēsis viesojās mūziķi no Tartu. Sadarbībai ir liela nozīme, iepa-

zīstinām ar sevi, iepazīstam citus,” stāsta J.Puriņš un atklāj, ka maija beigās “Cēsis” gatavojas doties uz festivālu Bulgārijā.

Hanna Kalēja pūtēju orķestrī “Cēsis” spēlē nedaudz ilgāk par gadu. Pirms tam spēlējusi citos kolektīvos. “Mūziķi iepazīstas

dažādos pasākumos. “Cēsis” ir jauks kolektīvs, esmu priecīga te būt,” teic mūziķe, bet Vivita Ose-Bērziņa pauž pārliecību, ka pūtēju orķestri ir kā viena saime, savējie. Ir laime būt tai piederīgam. “Kā pedagoge mudina skolēnus iesaistīties orķestrī. Vispirms ir jāpamēģina, tad var iepatīties. Katru jauno uzņemam kā savējo,” saka V.Ose - Bērziņa.

Pūtēju orķestris “Cēsis” nesen viesojās Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolā. “Tur mācās talantīgi bērni, piedāvājām viņiem spēlēt ar orķestri. Tā iespēja parādīt savu varēšanu, reizē arī pārbaudījums un pagodinājums spēlēt ar orķestri, kas nebūt nav vienkārši. Pēc tam šie audzēkņi kopā ar orķestri brauca uz Tartu, un kopā spēlējām,” pastāsta J.Puriņš un uzsver, ka, kā katrs kolektīvs, arī orķestris domā par nākotni, par tiem, kuri muzicēs pēc gadiem. Ir iecere ciemoties arī Līgatnes Mūzikas skolā. □

Kopā muzicēt jāmāk

Jaunpiebalgas Mūzikas skolas direktore Aija Sila uzsver, ka orķestra muzicēšana ir vērtība, kas jā saglabā, tā ir mūsu kultūras daļa. “Mums nav tik daudz audzēkņu, lai būtu pūtēju orķestris, taču kopā muzicēšanai pievēršam lielu uzmanību, veidojam kvartetus, duetus, ansambļus. Ir svarīgi, lai bērni zina, kā ir spēlēt kaut nelielā orķestrī. Tā reizē ir neatkarīgojam pieredze, tiek apgūta prasme sadarboties, klausīties, noturēt uzmanību, tā ir būtiska kolektīvā, tie ir kopīgi koncerti, svētki. Ja tas iepatikas, gribas to darīt arī turpmāk,” stāsta A.Sila un atgādina, ka ir taču liela atšķirība, vai dziedī kori, ansambļi vai solo. Jaunpiebalgā bērni var apgūt trompetes, eifonijas, klarnetes,

flautas, saksofona, fagota spēlētprasmi. Direktore uzsver, ka piedāvājums ir atkarīgs no pedagogiem, kuri māca. “Lai spēlētu ansambli, pedagogam pašam skaņdarbi ir jāaranžē, piemērojot to instrumentu sastāvam. Tas ir liels darbs,” bilst A.Sila un uzsver, ka gandarījums, ko gūst gan skolotājs, gan audzēkņi, atsvēr ieguldīto laiku un darbu.

A.Sila pastāsta, ka ir mūzikas skolas audzēkņi, kuri kopā ar skolotāju Jāni Žagariņu brauc spēlēt pūtēju orķestrī Smiltēnē. “Flautiste Tīna Rukmane jau mācās vidusskolā Valmierā, brauc uz mēģinājumiem Smiltēnē. Bērniņā vecāki viņu veda uz Smiltēni, kaut nākotnes profesiju Tīna nesaista ar mūziku, viņai patīk spēlēt orķestrī,” pastāsta direktore un piebilst, ka

ne katrs ir gatavs sestdienu veltīt orķestra mēģinājumam. Tāpat arī jāapgūst orķestra skaņdarbi, un tas ir liels darbs, kas prasa daudz laika.

A.Sila vērtē, ka pūtēju orķestra “Cēsis” viesošanās skolā, iespēja audzēkņiem muzicēt ar orķestri bija notikums, kas ne tikai tiem, kuri piedalījās, ir spilgtā atmiņā. Ir iecere sarīkot kopīgu muzicēšanu ar Madonas Mūzikas skolas orķestri. “Mūzikā ir noturīgās un nenoturīgās pakāpes. Ja pirmā pakāpe ir pietiekami spēcīga, tad viss kārtībā. Tā ir arī dzīvē. Pamats jāieliek, interese jārada un jādod iespēja. Tad mums būs pūtēju orķestri, kopā muzicēšana, arī kori, kapelas, deju kolektīvi, ar ko tik ļoti lepojāmies,” pārliecināta A.Sila. □

Par mūziku jāieinteresē

Cēsu 1.pamatskola ir mūzikas novirziena izglītības iestāde. Līdztekus vispārizglītojošiem mācību priekšmetiem skolēni apgūst arī kāda mūzikas instrumenta spēli. Direktore Antra Avena pastāsta, ka bieži vien jaunākajās klasēs skolēni mācās klavierspēli, kad, īpaši jau puīši, paaugas, grib ko citu. Tad parasti izvēlas kādu pūšamo instrumentu un iesaistās orķestrī.

A.Avena uzsver, ka nav viegli atrast pedagogu, kurš strādātu ar orķestri. Skolas kolektīvam tas ir izdevies. Audzēkņi viņu ir pieņēmuši, notiek intensīvs un radošs darbs, gan gatavojoties gaidāmajiem Skolēnu dziesmu svētkiem, gan koncertiem.

Skolas pūtēju orķestrī muzicē vairāk nekā 30 skolēnu no 4.līdz 9.klasei. Direktore uzsver, ka katru septembri veidojas cits kolektīvs, jo devītklasnieki skolu pabeidz, ienāk jaunie. “Latvijā pamatskolu pūtēju orķestru ir ļoti maz, jo vadītājam jābūt ne tikai prasmei vadīt orķestri, strādāt ar skolēniem, arī ieinteresētībai ieguldīt lielu darbu, strādājot arī individuāli ar katru orķestra dalībnieku,” stāsta A.Avena.

Lai varētu mācīties instrumentu spēli, skola ik gadu iespēju robežās iegādājas jaunus instrumentus. Nepieciešami lieli ieguldījumi, tiek izmantotas dažādas iespējas, arī noma no citām skolām.

“Skolas pasākumos orķestris

ir īpašs papildinājums. Pērn Zēnu koru salidojumā skolas orķestris spēlēja Cēsīs, Vienības laukumā, kopā ar Nacionālo bruņoto spēku pūtēju orķestri, gājienā spēlēja maršus. Ziemassvētkos koncerts baznīcā, koncerts skolā valsts svētkiem, maijā būs Ģimenes dienas koncerts. Orķestris gatavojas skatei, lai kļūtu par Skolu jaunatnes dziesmu svētku dalībnieku,” pastāsta direktore un piebilst, ka tiem, kuri spēlē orķestrī, patīk to darīt. Dažkārt orķestris paspēlē pie skolas, sagaidot skolēnus skolā.

Ar gandarījumu A.Avena stāsta, ka ir skolēni, kuri vecākajās klasēs jau iesaistās pūtēju orķestrī “Cēsis”. “Mūsu uzdevums ieinteresēt par mūziku. Nav jāklūst par profesionālu mūziķi, ja būs iegūts muzicētprieks, viņi būs orķestra dalībnieki,” saka A.Avena. □

Jaunieši vēlas un var

Septembrī Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikumā darbību sāka pūtēju orķestris. Direktors Artūrs Sņegovičs pastāsta, ka tehnikumā tiek domāts, ko jauniešiem piedāvāt brīvajā laikā. Divas trešdaļas dzīvo dienesta viesnīcā, vakaros nepieciešamas interesantas nodarbes. Tehnikumā ir dažādi pulciņi, pilnveides iespējas. “Tā kā daudzi audzēkņi pabeiguši Cēsu 1.pamatskolu, mācījušies spēlēt kādu instrumentu, jābūt

iespējai iegūtās iemaņas attīstīt. Mūs uzrunāja pamatskolas orķestra vadītājs Jānis Jansons, uzreiz atbalstījām,” stāsta direktors un uzsver, ka tehnikumā pasākumos orķestris jau sevi parādījis. Pirmā uzstāšanās bija valsts svētkos, kad divos mēnešos jau bija sagatavoti skaņdarbi. Direktors izsaka cerību, ka jaunais kolektīvs apgūs gaidāmo Skolēnu dziesmu svētku repertuāru un kļūs par to dalībnieku. Pagaidām orķestra dalībnieki spēlē ar pašu instrumentiem, bet

pamazām tiek gādāts kolektīvam nepieciešamais.

“Arī pamatskolā orķestra dalībniekiem saku, ja negrib, lai nenāk, bet neviens nav aizgājis. Ja kolektīvā patīk, prom neies. Ir gandarījums redzēt, ar kādu prieku muzicē bērni un jaunieši. Katrs koncerts, uzstāšanās dod prieku un apliecina varēšanu,” saka 1.pamatskolas un tehnikuma pūtēju orķestru vadītājs Jānis Jansons. □

Lappusi sagatavojuši
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.